

بررسی وضعیت شادکامی، هوش معنوی و هوش هیجانی در دانش آموزان پسر مقطع سال اول دبیرستان شهرستان شهریار

فرامرز سهرابی^۱، عباداله ابدال پوری چشمه کبود^۲

۱- استاد روان شناسی بالینی، دانشگاه علامه طباطبائی، دانشکده روانشناسی و علوم تربیتی، گروه بالینی

۲- کارشناس ارشد، رشته روانشناسی، گرایش عمومی، دانشگاه آزاد اسلامی واحد بروجرد

خلاصه

پژوهش حاضر با هدف بررسی وضعیت شادکامی، هوش معنوی و هوش هیجانی در دانش آموزان پسر مقطع سال اول دبیرستان شهرستان شهریار صورت گرفت. تحقیق حاضر از نظر هدف؛ کاربردی و روش تحقیق از نوع توصیفی - پیمایشی است، از نظر بعد زمانی، تحقیقی مقطعی و از نظر نوع داده ها، تحقیق کمی است. جامعه آماری پژوهش حاضر را کلیه دانش آموزان پسر مقطع سال اول دبیرستان شهرستان شهریار به تعداد ۳۳۰۰ نفر تشکیل می دهند که در سال تحصیلی ۹۳-۹۴ مشغول به تحصیل بودند. همچنین با در نظر گرفتن اینکه تعداد نمونه جهت آزمون مدل به حد کفایت برسد و با توجه به محدودیت در اجرای پرسشنامه ها در این پژوهش حجم نمونه تعداد ۲۷۰ نفر دانش آموز در نظر گرفته شد که با استفاده از روش نمونه گیری خوشه ای تصادفی انتخاب شدند. ابزار گردآوری داده ها در این پژوهش شامل سه پرسشنامه شادکامی آکسفورد (آرجیل و همکاران ۲۰۰۱)، هوش معنوی (خدایاری فرد و همکاران، ۱۳۹۳) و هوش هیجانی (بار آن ۱۹۸۰) بود. به طور کلی در پژوهش حاضر، روایی پرسشنامه ها از طریق بررسی روایی ظاهری و با استناد به دیدگاه های صاحب نظران مورد تأیید قرار گرفت. همچنین جهت بررسی پایایی پرسشنامه ها به ضریب آلفای کرونباخ استناد گردید که ضریب آلفای کرونباخ سه پرسشنامه شادکامی (۰/۸۳)، هوش هیجانی (۰/۸۲) و هوش معنوی (۰/۸۶) مورد تأیید بود. نهایتاً جهت تجزیه و تحلیل داده ها از آزمون t تک نمونه ای و تحلیل واریانس یکراهه استفاده گردید. نتایج نشان داد که وضعیت شادکامی، هوش هیجانی و هوش معنوی در سطح بالاتر از متوسط بود. سایر نتایج نشان داد که در گروه سنی ۱۵ سال به نسبت گروه سنی ۱۶ و ۱۷ ساله دانش آموزان، شادکامی وضعیت بهتری را نشان داد ولی در رابطه با متغیرهای هوش هیجانی و هوش معنوی بین گروه های سنی دانش آموزان اختلاف معنی داری یافت نشد.

کلمات کلیدی: شادکامی، هوش هیجانی، هوش معنوی، دانش آموزان.

۱. مقدمه

امروزه کارایی آموزش و پرورش مشروط به غنای برنامه ها، روش های آموزشی و آمار فارغ التحصیلان با معلومات بالا و از آن مهمتر، شناخت ابعاد روان شناختی دانش آموزان و شکوفا ساختن استعداد آنهاست [۱]. بخش قابل توجهی از جمعیت کشورمان را دانش آموزان تشکیل می دهند و آن ها از حساس ترین قشرهای اجتماع هستند که در آینده چرخ های اقتصادی،